

PERŽVALGA.

— „Ukininko“ (Nr. 3) korespondentas iš Skaizgirio (Kauno gub.) paduoda visai netikėtiną, bet, jeigu tas tiesa, tai baisiai-biauria žinią. Jis rašo, kad kun. Kazimieraitis (Skaizgirio) ir kun. Švėgzda (Rudiškių) — abu susitarę būtina išnaikinti „cicilikus“, t. y. skaitančius lietuviškus (supr. ne kunigiškus) raštus. Idant tą atsiekti — štai ką jie išmislįjo. Visus skaitytojus raštų perspėti, kad daugiau nebeskaitytų, o jei neklausys — susaukti susirinkimą (skodą) ir paliepti žmonėms surašyti nusprendimą apie ištrėmimą tų pavojingų valdžiai žmonių į Sibirą. — Ar gi ir tas pasirodytų teisybe?!

— Tame pačiame „U.“ numerį ir iš tos pačios vietos rašo kitas korespondentas, kuris sako, jog Skaizgirio kun. Kazimieraitis prieš Tris Karalius pasišaukęs keletą miestelio vyrų, kurių akyveizdoje padaręs pas savo zakristijoną krata, jieškodamas lietuviškų knygų, ir, ką tik tai radęs, viską užgrobes. Atėmęs, pagaliaus, ir surinktus Šventosios pakrančiais akmenėlius ir suakmenėjusius augmenis. Zakristijoną tuojaus išvarė (Apie tai buvo minėta „Vienybės“ 10 Nr.). — Yra dar daugiau tų korespondencijų iš tos pačios vietos, kurias perskaičius, plaukai stojasi ant galvos. — Brangi mūsų zemele! Ar tu tikėjais kada, kad tau prisieis nešioti tokias minias judošių, vilkų — apsvilkusių avių kailiais?!

— „Tėv. Sargas“ Nr. 2-3 praneša korespondencijoje iš Kauno tulą paskalą, apie kurią, jis sako, visoje Lietuvoje esą kalbama pilna burma. Su lyg korespondento žodžių, — tuli Lietuvos dvarponiai ir dvasiškieji lenkiškų pažiūrų padarę seimą, ant kurio tapę nutarta prašyti carą, kad lietuviams spaudos nepavelitų, o

jeigu ir pavelys, tai nedaugiaus kaip tik maldaknyges ir kalendorius, nesa, girdi, lietuviški laikraščiai platiną bedievystę ir socializmą. Kad per tikrinti valdžią apie savo sąprotavimus, tapęs išrinktas kunigaikštis Bagdonas Oginskis, iš Rietavo, kurs su savo misija jau vaziaves pas Vilniaus general-gubernatorių ir Petrapiilėn prie vidaus dalykų ministro. — Ar gi ne maža geradėjistė tų Lietuvos didžtūčių ir kunigėlių „su lenkiškomis pažiūromis“, kurie būtina stengiasi lietuviškus avinėlius nuo užsikrėtimo tokioms jiems baidosioms ligoms, kaip bedievystė ir socializmu, apsergėti. Bet mes matome, kad prie tos sargybos prisideda dar ir kunigėliai lietuviškų pažiūrų, teipat, kaip ir visa armija visai bepažiurinių. Jeigu pridėsime žemskius ir zandarus, kurie jau turi pažiūras grynai maskoliškas, tai galima numanyti, kaip stipriai nelaimingi lietuviai nuo visokių „nelaimių“ yra apsergėti!...

— Tam pačiame Nr. „T.S.“ randame pranešimą iš Vilkaviškio (turbut Suvalkų?), kur sakoma, jog 4 sausio š. m. siautė po visą miestelį kratos, labiausiai pas žydus. Iškrėtę, buk 24 žydų šeimynas ir radę keletą pudų socialistiškų atšaukimų.

— Maskoliški Vilniaus laikraščiai praneša, jog caras esą pusėtinai geras ir duosnus, labiausiai Lietuvos kunigams, kuriuos paskutiniu laiku teip nešykščiai emė apkašinėti orderiais. Ir teip: Vilniaus vyskupui, Eduardui Roppui, užkabinęs orderį šv. Vladimiro 3-čio laipsnio, pralotui J. Ganusovyčiui — šv. Onos 3-čio l., pralotui V. Kliučinskiui — šv. Stanislovo 2-ro l. Apart to dar, kaip „Krajuš“ sako, caras apdovanojo orderiais net ir „karštus“ lietuvius-kunigus: Petrapiilės pral. Maculevičių ir Mogilevos arcivys-

kupo sekretorių, kun. Propoliantį.

— Iš kitos pusės, — gal dabar geriausias laikas ir yra atsižymėti valdžios akyse, kuomet šie teip trokšta laimėti savo valdinių prielankumą ir simpatijas, prie kurių kas gi mokės geriau prisuokti žmones, jei ne kunigai? Už tai ir nedyvai, kaip girdim, kad kunigai neriasi iš kailio, kaip tik daugiau išlupti nuo prastų žmonių aukų ant karės reikalų. Antai — „Krajuš“ sako — Vilkmergės bažnyčiose kunigai atlaikę iškilmingas pamaldas, kad Dievas padėtų išpiauti japoniečius ir išsaikylų raginę žmones kuogausiausiai aukauti. Suprantama, jog raginiai veltui nenuėjo: miečionis sudėjo 2,000 rub., miesto užveizda pridėjo 500 r., na — ir pasidaugino keletas šuvių! Dabar tik reikia laukti orderių. Bet ar išteks visiems? Pralotams, tai kas kita — jų nedaug tėra, bet jeigu reikės sidabro blekutės išsiuntinėti ir visiems „atsižymėjusiems“, tai kazi, ar nesukietės ir caras? Juk sidabras Maskolijai, ypač dabar, labai yra brangus...

Iš Lietuvos.

Naumiestis, Suvalkų gub.

Lenkystė bažnyčioje. Tekosykį but man šįmet Naumiestyje; girdėjau parapijonai girusi savo bažnyčia. Na, žinoma, reik užsukti, pažiūrėt jos įeinu. Viskas po senovei, tik vieni langai nauji. Kiekvienam lange įtaisytas šventasis. Išveizda puiki. Po kiekvienu šventuoju — lenkiškas parašas — pravardėstų šventųjų. Langai tie esą kaštavę po 600 rub. Viena kaštą žeręs iš savo kišenius pralotas Oliaka. Nėr ką sakyti, pagirtinas dalykas, kad pralotas pats kaštavosi. Už tad jam garbė! (nors reik užtėmyt, kad tas turtingumas pa-

ėjęs iš prakaito ukininko karakterizuoja nesuvis iš malonios pusės). Bet tas vis tiek! Kaip yra, teip yra, tik to gailu, kad pralotėlis platina lenkystę — taisydamas lenkiškus parašus ant tų langų! Piniagai į praloto kišnių paję turbut ne iš dangaus, ir ne iš Varšavos, o iš parapijos — t. y. nuo lietuvių — o parašis lenkiškas! Turbut pats pralotėlis laikydamas savę per lenką arba greičiau per lenkberni (nes kilęs iš lietuvių) nor pulti atsiminimą Naumiesticio lenkams. Reik stebėtis, kad bažnyčia, kuri neprivalo kištis į tautos reikalus, neišsizada to Lietuvoje. Paiki jos teisybė! Teorijoje skelbiama vienai o praktikoje kiteip! ab.

Sakiai, Suvalkų gub.

Pagundė kazokais. Šikių klebonas, Kuras, nupirko namą, ir dabar verčia parapiją, kad sudėtų išmokejimui to namo pinigų. Ant sušaukto susirinkimo, klebonas privertė parapijonus pasirašyti, kad tą namą išmokės. Pasirašyt buvo lengva, bet kada prisiejo duot pinigai, kurių šįmet labai menkai yra, tai visi raukėsi ir nenorėjo. Dėlto per gramnyčias klebonas sakydamas pamokslą smarkiai visus išbarė, ketindamas užtraukti kazokus. Pabugę žmonelės skubinau pradėjo nešti savo skatikėlius, kad ir paskutinius. Lauruks.

Užpaliai, Ežeriunų pav.

Kauno gub.

Prova su popu. Turbut nė viename krašte Lietuvos nenkenčia mūsų vientaučiai nuo maskolių valdžios, kaip čia. Kaip žinoma yra, valdžia dar nuo lenkmečio primaišė tarpe gyventojų įvairių savo vagių ir žmogzudų; tie tri dabar ir engią gyventojus iš visų pusių. Labiausia jie praktikavoja vagystę. Šįžem Likunčių sodoj moteris velėjo pas ekertę drapanas. Vos tik spē-

jo jos nuo ekertės atsitraukti, ir parėjo namo sušilti — drapanos dingo. Nužiūrėta va-gystėj kaimyną maskolių, tulą Klišį, pas kurį iškrėtė ir rado. Sodiečiai tuojaus jį suėmė, surišo rankas ir su iškilme varė į Užpalius, pas urėdininką. Tuli dar juokdariai užsikabino ant virpčio raudoną skurlį ir iškelę augštyt, kaip papartį, pradėjo giedot įvairias masko-lius išjuokiančias giesmes. Ant jų nelaimės susitiko atva-ziuojant popą, kurs matyda-mas varomą surištą viengentį, sustojo ir ėmė klausti ką tas zenklina. Vagis ėmė visai p-teisintis ir skųsti lietuvius, kad šie jį norį vardan caro užmūš-ti, giedą priešingas valdžiai giesmes ir norį pakelti maištą (reikia žinot, kad 1863 m. mu-sų krašte visų pirmiausia maiš-tas ir pakilo). Popas tuojaus areštavojo kaimiečius ir iškelė baisią provą, kurioje, nors aiš-kiiai buvo darodyta lietuvių tiesa vienok valdžios ligišiol neperstoja jų varginę.

Ex-populi.

Gruzdžiai, Kauno gub.

Atidarinėjimas laiškų.

Kaip Gruzdžiuose, taip ir kitur pačtose išsimanė knisti laukan iš kuvertų laškus. Kur tik storesni laiškai, tie parei-na į pačtą pažymėti raudonu rašalu gudiškai „wskrit“. Ka-da ateina adresatas atsiimti laiško, tai pačto urėdininkas jo akyse lašką atidaro, ir jei-gu randa daug rankraščių, tai atiduoda, bet, jeigu randa spaudintų popierių, tai sustato protokolą ir liepia pasirašyti, kurį sako siųsias pas gubernatorių. Dar nėra žinios, kaip bus tie nubausti, kuriuos jau panašiai apdirbė. Ir negalima žinoti, kaip butų verčiau: ar kad užrubeziečiai nebesiunti-nėtų Maskolijon kuvertose spaudzinių, ar kad dar ir to-liaus valdžią erzintų?

Jau ir dabar pradžia yra; matysime, ką jie su tais ištai-sys, kurie jau esame įsipainio-ję į jų kilpas. *Plepis.*

Laiszkai isz Argentinos.

Rašo A. Vištalius.

Buenos Aires, 15 d. Rugg., 1903m.
(Tąsa.)

Daug ginčų ir šnekų kyla dėl nusprendimo, katras buvo pirmu uždėtoju lietuviškų laikraščių, kuris pajudino mu-sų perelių apmirusią ar visai numarintą dvasią juosios į-steigdamas. Visi mislyja — kaip matyt iš raštų — kad „Aušra“ įsteigęs D-ras Basa-navyčius. Ne užginčysiu jam tos garbės, jeigu jis tą da-rodys atestais. Tiesa, — jis gali prirodyt, kad davė laik-raščiuvi tą vardą — ir aš tą pri-pažįstu ir patikrinu, bet tegul jis pasako, kodėl antrasis Nr. „Aušros“ — po mano protesto neišėjo su tuom pačiu parašu, kaip pirmasis Nr. „išleidžia-mas Dro Basanavyčiaus“, tik-tai „už pinigus skaitytojų“? Kad jis butų užmanęs įsteigt tą laikraštį, nebučia aš ne pra-testavęs, nė jis butų atbojęs ant mano protesto, tik butų toliau, kaip savo užmanytą ir įsteigtą spaudinę. Aš pirmas užmaniau Mikšui ir pirmas pi-nigus nusiunčiau Mikšui, ku-rių butų užtekę apmokėjimui pirmojo, o maž ir antrojo num-dviarkušinio sąsiuvinėlio. Mis-lyju — kad nekaštavo daugiau spauda vieno lakšto, kaip „Vi-tolioraudos“, prie atmušimo 500 egzempliorių.

Bet, pagal mano nuovoką, ne laikraštis „Aušra“ pajudi-no apmirusią gimines dvasią — ir — atgaivino. Dirbo jau ant tos dirvos gyvu žodžiu — ge-riau negu Volančevskiai ir Daukantai nesuprantamais žmonėms raštais, ištikimesni pranašai giminės (Vienok visi pripažįsta, kaip Valančiui, taip ir Daukantui milžiniškus tē-vynei nuopelnus. R.). Aš ku-dikiu budamas girdėjau daug pasakų nuo a. a. gimdytojų ir nuo senų žmonių apie garbin-gają praeitinę suskurdusios musų giminės — milžinų perų,

podraug ir apie baisingiausias gadynes, kuomet visus švieso-rius — kaip raganus pulkais degino ir skandino užpludę bedieviai pharizėjai — o vis vardan Dievo ir šventos Rymo —Katalikiškos tikybos... ir viską — ką girdėjau — išlai-kiau ligišiol laik atmintyje. La-biausia užgavo man dvasią — pranašystė vieno seno lietuvi 1848 m., išgarsinta laike dras-kimo kaimų ant kolonijų Augštosios (Augustavo) redy-bos. Štai ką tas pranašas tuo-met pranašavo: „Kad vilkai avis nori išpiauti, pirma pra-deda griauti jų tarpe sądorą, potam pradeda vaikyti iš kru-vos, kad išskirčius butų leng-viau išnaikinti...“ Ką vėliaus radau patvirtinta raštuose — Adomo Mickaus, Kondratavy-čiaus ir k... Teisybė, kad „Aušra“, kaipo laikraštis neuž-gintinai pirmiaus pajudino, bent rusiškoje Lietuvoje, ap-mirusią lietuvių dvasią, bet ir tų jau jį rado pramintą kelią per „Vitolioraudą“, kuri su savo prakalba ir progala atli-ko tą darbą, nors nežinau ar pasklydę tų nors 100 egz., vie-nok, kad ir pusšimtis butų pa-tekęs į rankas žmonių, — jau butų žinia apibėgus visos Lie-tuvos užkampius apie tai, kad lietuviškasis liežuvis tikrai yra rojišku liežuviu, kuriuomi Adomas (Ozio krume) su Jieva ir su vaikais amžinu, gyvu die-višku liežuviu kalbėjo! O progalyje juk yra parodyta, kad ir kiti šviesoriai jau seniai apie tai kalbėjo — nors neva abejodami, kad jiems išrodziusi — etimologija persilpna esanti. „Vitoliorauda“ atkelė „Aušrai“ vartus. O katrie raštai „Aušra“ iškelė į tą gar-bę — tegul sprendžia apie tai kiti, aš nieko nepasakysiu, kaip man rodos.

(Toliaus bus.)

Politiszkos žinios. Suvienytos Valstijos.

Šiandėl užsibaigė Washin-gtone kongreso sesijos ir visi kongreso sąnariai, užbaigę sa-vo visus ginčus ir broliškai sudaužę taures, išgėrė užbaig-tines ir išsiskirstė. Ką reiškia senatorių kongreso sąnarių ginčai! Juk visas priešingas puses riša vienodi reikalai: kaip daugiau užgriebti tiesų ant nusukimo prašėiokų. Už-sibaigus tai varžynei, kiekvie-nas pasijuto šį-tą sau išsiderė-jęs ir turėdamas viltį, „jei Dievas padės sulaukti kitus metus — gausiu daugiau“ — ten-kini sau išvažinėjo į savo ma-gnatiškas rezidencijas. Tuom-tarpu, ką kongresas padarė dėl gerovės šalies? Apžabojo kapitalistus? Suvaržė sauvale trustų? Sugaudė vagis groben-čius slaptai žmonių turta iš į-vairių urėdninkiškų vietų? Sutrėmė ištvirkusius carukus, Peabodžius, Bellius, kurie už-traukia kariumenę į straikų vietas ir liepia šaut į straikuo-jančių eiles? Ne, tas viskas kongresui yra svetimu. Kon-gresas pribodamas savo inte-resus, turi kitokius reikalus, nė žmonės. Kongreso sąnariai beveik visi kapitalistai; tai gi, jie matydami, kad priešinga ka-pitalizmui sriovė — socializmas kaskart aiškiau jiems grėsia, jieško visokių pragumų, kaip tą sriovę sustabdyti. Tam rei-kia didinti kariumenę, net ir laivynę, ant kurių tai reikalų, kongresas išreikalavo iš val-džios izdo suviršum \$8,000,000. Kas bus, jeigu kasmet reikės daryt tokios asignacijos? Rei-kės ant visokių produktų už-dėti, arba jau ant mokamų pa-dinti muitus, — jie sako. Ar gi dar nepakaktinai viskas jau augštyt pakilo?! Bet, ką gali rupėti apie tai kongresui! Jį gyventojai turi užlaikyt, nors čia reikėtų už svarą mėsos mo-kėti po 5 dol.

Aprika.

Trikampyje Somalilando arabų vadas pasiut-Mulla tapo galutinai sumuštas per anglų kariuonę ir priverstas tapo pabėgti beveik visai vienas į prigulinią Italijai Aprikos teritoriją. Ar dabar jau taps trikampiū valdonais anglai, tai dar nežinia. Jau kelis syk buvo iškilmingai pagarsinę, jog pasiut-Mulos nėra, tumtarpu tas kaip iš žemių išlysdavo su naujomis spėkomis ir išnaikindavo angliškas kolonijas bei mažus pulkelius kareivių. Taip gi laikraščiai praneša, jog angliška kariuomenė sugavusi sultaną miesto Illig. Ar gi nedaili medžioklė?!

Turkija.

Praėjusioj sanvaitėj Smirnoje užgimė kova tarpe graikiško konsuliato ir turkiškų žandarų, kuri užsibaigė sužeidimu abipusiai keletu ypatų ir areštu per turkiškas valdžias graikų pasiuntinio Delyannis, kuris vėliaus įsikišus prancūzų pasiuntiniui tapo paleistas. Priežastis kovos, tai stengimasis Delyannio atidaryti graikiškas krautuves, kurios buvo per valdžią uždarytos delei nemokėjimo taksų.

Italija.

Pribuvo Romon prancūzų prezidentas Loube ir visų pirmu apsilankė Kvirinale, Italijos valdonų rumuose. Iš tos priežasties, italų laikraščiai rašo, popiežius ketinas Loubes vizitą Romoje užprotestuoti, nes dar pirmas sykis valdonas katalikiškos viešpatystės (kaip Vatikane tebevadina Prancūziją), apsilankydamas Romoje, pralenkė Vatikaną, tuometarpu iš senovės buvo paprotys, jog prancūzų valdonai pirmiausia užeidavo popiežiaus rumuosna.

Ispanija.

Antrą sykį buvo pasikėsęta užmušti premierą Maurą; šiuo mi kartu jau ne per kokią vieną ypata, bet per minią gyventojų ant baleariškųjų salų. Vaziuojant karais daugelis buvo paleista šivių ir bombarduota akmenimis; iš karų gi žandarai teippat atsišaudė nuo įvirtusios minios. Keletą žmonių areštavojo.

KARE MASKOLIJS SU JAPONIJA

Angliški laikraščiai pranešė, butent Anglijos ir Danijos karaliai pasiūlę carui savo tarpininkystę, jeigu Maskolija norėtų su Japonija taikintis, bet gavo atsakymą, kad Maskolija niekeno tarpininkystės nereikalauja, ir nepavelys niekam kištis į savo reikalus.

Vieton Aleksiejevo, sako, busias paskirtas generolas Kuropatkinas, kurio rankose bus valdymas militariškų ir laivynės karės spėkų. Admirolas Aleksiejevas, sako, dar pasiliksiąs kokį laiką rytinėj Azijoje, kaipo caro vietininkas, bet abelnai menama, jog jo tę viešpatavimas jau išsibaigė. Ant vyriausio vado laivynės, tai gi ant vietos Kuropatkino, bene teksę buti vice-admirolui Skridlovui, kurs neužilgo pribus į karės lauką, jeigu... jeigu dar bus reikalinga kokia vadystė ant marių...

Balandžio 15 Vladivostoko eskadra, kaip praneša iš Tokio, nepatėmyta priplaukė prie porto Wonsan, esančio rytinia me pakraštyje Korėjos, ir nuskandino japonišką transportinį nuo 600 tonų laivą. Mat tuom laik japoniška laivynė buvo nusikreipusi kitur. Dąžinojė apie tai, japoniečiai tris dienas gaudė Vladivostoko eskadroną ant japoniškos marės, ir 28 bal., kaip rašo iš Porto Arthuro Petrapilėn, ją vienok sugavo netolimais to paties Wonsan, kur po smurtaus mušio, maskoliams pasisekė su

daužyti vieną japoniečių laivą, prie ko nuskendo apie 200, o apie pusantro šimto japoniečių kliuvo maskolių nelaisvėn.

Dabar, 1 gegužės parbėgo švieži telegramai iš Tokio ir Petrapilės, kurie praneša apie smurtą kovą pakraštyj Yalu upės, ties vietove Antungo, kur japoniečiai po vada generolo Kuroki ėmėsi ant sausumos veik 5 dienas su 30,000 maskoliškų pėstininkų. Pasekmės tos kovos abiems pusėms labai sunkios, nes maskoliai pragaišino savo 800 kareivių, o japonai 700. Apart to sužeista generolas Zasulič ir Kaštolinskis. Pergalė, galima sakyti, vienok, ant japonų pusės, nes, kaip angliški karės korespondentai mena, jie įgyję svarbiausius punktus sauszemio, ir suardę visą maskolių kairį sparną, kas grėšia visuotinu atskyrimu Porto Arthuro nuo Mandziurijos ir abelnu išnaikinimu tę esančių kareivių. Suprantama, kad japonai teip smagiai, nors ir su sava pragaištimi, sumušę maskolių 30,000-nę armiją, ir tai ant sausumos, padarys nemažą Petrapilės valdžiai siurprizą, kadan gi tę niekas nesitikėjo, kad karė ant sauszemio teip sunkias darytų maskoliams kliutis.

Tai, mat, kokia pradžia karės ant sausumos, kuri teipgi nevisišškai blizgančiai maskoliams einasi. Beabejonės šiandėl bus ant karės lauko daug baisių šviezių. Bus iššaudyta, išbadyta daug nelaimingų karės avinėlių, kuriuos veda ant aukuro nepasotinamas Molochas. Rasi kris šimtai ir mūsų brolių-lietuvių, kuriuos Maskolijos valdžia visur—kur stato priekin, padarys daug moterų našlėmis, paliks daug tėvų be paramos ir išnaikys burius žydžiančios mūsų jaunuomenės!... O, ką mes ant to sakome? Tyla, mirtina tyla! Pasirodė vienas—kitas protestas ir—viskas!

Dalis darbu.

¶ KANSAS, CITY. Čia sustraikavo suviršum 1000 darbininkų geležinkelio karų dirbtuvėse, reikalaudami padidindimo ant 10% mokesties ir pripažinimo unijos.

¶ WILKES-BARRE, PA. Kastynėse Kingston Coal Co. iškilo tarpe kastynių savininkų ir anlekasių tūli nesutikimai, prie atnaujinimo ant ateinančių metų kontrakto. Sutaikymui tapo išskirtas abipusinis taikos sudas, kuriam sudavadijant nesutikmę, išvengs striko daugiau kaip 4000 anglekasių.

¶ CHICAGO, ILL. Sustraikavus statėjams raidžių (zecceriam) Franklino unijos, policija umai pasiskubė darbaviams į pagelbą ir areštavojo nemažą skaitlių straiķierių, kurie mėgino nedaleisti eiti į savo vietas skebsams.

¶ CHICAGO, ILL. Cigarų dirbėjų unijos socialistiški pravadyriai bando iššaukti visuotiną straiķą toj darbo šakoj, kas jeigu įvyks, — 2,500 dirbėjų cigarų pritruks darbo.

¶ QUINCY, MASS. Vietinėj laivų dirbtuvėj sustraikavo 3,000 darbininkų, norėdami gauti sutrumpinimą dienos darbo.

¶ NEW YORK. Čia gresia užgimti milžiniškas kriaučių unijos straiķas, į kurį taptų įtraukta suviršum 60,000 darbininkų. Mat čia dar no seno tebeeina kova tarpe kontraktorių ir kriaučių, apie teip vadinamas „atviras šapas“.

¶ AURORA, ILL. Sustraikavo mašinistai dirbtuvėj American Woodworking Machinery Co., reikalaudami 9 val. dienos darbo ir mažiausiai mokėti 25c. už valandą.

¶ TERRE HAUTE, IND. Čia susiorganizavojo pirkliai ir dirbtuvių savininkai į kuopą, idant galėtų smagiau remtis su darbininkais, kurie nuolat juos erzina tai boikotavimais, tai straiķais.

SCRATON, PA. Pagrįžo prie darbo visi tepliūriai, išlaimėje pakėlimą mokesties.

WILKES-BARRE, PA. Iškeliauo iš šitos apielinkės Kolorados straiquierių reprezentantai, kurie surinko vien tik čia aukų suvišum \$4,000,00.

HAZLETON, PA. Septinto distrikto anglekasiai nusiuntė savo rezoliuciją prezidentui Rooseveltui, kurioje reikalauja įikišimo į koiarados valdžių biaurius kaslink straiquierių apsiėjimus. Gavo atsakymą, jog perduota rezoliucija į Darbo departamentą.

YORK, PA. Pareikalavus budavotojams padidinti mokesčius, kontraktoriai tą išpildyti atsisakė. Budavotojai, skaitliuje apie 300, ketina straikuoti.

Isz Amerikos.

Kunigas
žmogūdis.

Bellefonte, Pa., tapo arešta votas lenkų kunigas Zarek ir skundžiamas užtatųsystėj savo mokinio Andriaus Saffko. Mat kažikame tėvaikui prasižengus kunigas bauzdamas nuėjo tiek toli, kad pirmiaus jį primušė su šluotkočiu, o paskiaus parpuolusi ant žemės spardė su kojomis. Vaikas tuojaus potos egzekucijos pasimirė. Sakoma, jog tą vaiką ir pirmaus kunigas visaip kaip baniutydavęs, nes jis buvęs našlaitis ir neturėjęs kam už savę užsi-stoti.

Vandalų žaislės.

St. Louis, Mo., nežinomi išdykėliai įlindo į prancuziškąjį parodos skyrių ir sugriovė dvi puikias marmurines stovyklas, prie ko jos beveik sudužo ir jau parodoje rodyti vargiai bus galima. Stovylos buvo darbu dviejų garsių prancuzų lipytojų—Rouselio ir Du Bois. Klausimas: kiek apturėjo nau-dos toki niekšai iš savo darbo? Atsakymo nereikės ilgai jieš-kot—norėjo pasibovyti... Pavyzdzius tokių žaislių gali-

ma užtėmyt visur ir visada, tarpe augusių amerikonų, ne-skaitant jau pusiau-žvėrelių vaikų.

Ar tik anarkistai?!
Pittsburg, Pa., arštavota 18 turkiškų pavaldinių, siri-jiečių, kuriuos nurodė Turki-jos pasiuntinis, New Yorke, esančius anarkistais. Apskun-dimą remia ant to, kad mena-mi anarkistai reikalavę nuo nekurių savo vienžemiečių pi-nigų, grumodami miriu, jei neduos.—Mat valdžios ar Tur-kijos ar Amerikos nemoka ar nenori atskirti anarkistų nuo plėšikų. Plėšikai plėšia ir žu-do žmones dėl mantos, anar-kistai-gi, jeigu ir žudo ką, tai tiktai keišydami tuloms ypa-toms už padarytas didesniams žinomiems sluogsniams žmoni-jos skriaudas.

Japonams įkyro
amerikoniški
korespondentai.

Amerikoniškas Japonijoje pasiuntinis telegrapavojo iš Tokio Washingtonan, jog Ja-ponija prašanti pranešti ame-rikoniškiems liuosnoriams ka-rės korespondentams, kad jie daugiau jau nebevažiuotų į karės lauką (o jų kasdien dar vis pribuva), nes jau jų tė vien iš Amerikos esą daugiau per 200, kurie visame kame pai-nioją Japonijos laivynei žing-snius, lįzdami visur į prieką. Atsidarė visas vie-tinė paroda.

St. Louis, Mo., 30 balandžio tapo atidengta čion seniai ren-giama visuotina paroda. Ži-niai sako, jog jau iš pat pra-džios parodos matosi, kad dar beveik Amerika neregėjo tiek atkeliavusių iš kitur ant nė vienos iš buvusių parodų, kaip kad ant šios yra.—Mums, lie-tuviams, ji naudos jokios neat-neš.

Nelaimės.

Penkiolika ypatų užmušta ir daugelis sužeista per viesu-las ir tvanus valstijose: Mis-souri, Arkansas, Texas, Kan-sas ir Indijiečių teritorijoje.

Kame logika?

Andai kunigas sakydams pamokslą išmėtinejo žmonėms, kad „jie gudiškai eina išpažin-ties, namie gudiškai kalba ir gėdidamies net šventųjų pa-veikslus stato į kertes“...

Kas-gi kaltas? Bene patįs kunigai! Ypač tie kunigai (net patrijotai), kur kala žmonėms į galvą vien katalikystę, o jų tautiškumu mažai tesirupina—nenorėdami suprasti, jog tikė-jimas kietai surištas su tautiškumu (o jie tą gerai supranta! R.), jog nustojus vienos pri-gimtos šventenybės netruksi nustototi ir kitos—vadinasi, jog prigimta kalba žmogui ta pati šventenybė, kaip ir tikė-jimas.

Kunigas peikia žmones var-tojant gudišką kalbą. Bet ko-dėl nė pusiau žodžio nesako žmonėms vartojant lenkišką? Juk gerai žino, kad lietuviams ir viena ir antra—abidvi sve-timi. Nejaugi manytų, kad gudiškos kalbos prisisavinimas biauresnis už lenkiškos, ir kad tik pirma nuodėmė sunki, o antra, trečia—nelengvesnės? Pavogus apynasrį—nebetol ir arklys.

Per 30 metų buvodams įvai-riose tėvynės ir Gudijos šalyse su atidžia viską sergėjau, kas kiek—tiek paliečia lietuvių tau-tą ir štai įspudžių daugybe ko-kią nuomonę padarė.

Retai kas iš lietuvių tiesiai maino savo kalbą ant gudiškos. Tankiausiai, gangreit vi-suomet, koks beturtis pristoja prie pono ir, girdėdams „gere-snius“ žmones lenkiškai kal-bant, pats, užkalbintas—meg-zdo ponus. Poną aplanko ge-radaris kunigas. Tas užtėmijęs tarno mitrumą, pagiria jį ir apdovanoja su 10 kapeikų. Apdrąsintas tarnas jau pradeda iš augšto žiurėt ant savo kai miečių, nemokančių poniškai, nes lietuviška kalba—muzikiška, ir priprast prie dvaro, jo papročių ir gyvenimo. Jis mā-

to, jog ir kunigas—„ponas“ ir poniškai gyvena, vadinasi, teip-pat lenkiškai šneka, teippat „ponus“ priimdamas „muzi-kus“ už durų laiko. Kaip be-pasiliksi lietuviu—muziku—progai esant numesti sutrandi-jusią skrandą! Kuo pasilieka numetęs skrandą? Sunku pa-sakyt, tik nelenku. Pramokęs lenkiškai—ne kalbėt, bet len-kuot, daugiau ko nors lenkiš-ko jis neturi, nes iš kur gi-gaus? Ponai patįs nieko neturi ir save lenkais vadina ir len-kiškai kalba norėdami atsi-skirti nuo liaudies. Tai viena Antra, ar šioks jis tarnas ar toks, bet tarnas, ir todėl dar-bininkas neturi nieko bendro su savo darbdaviu. Gali tikrai sakyti, jog jis pasilieka betau-tišku kataliku, sodietišku pasimetusių, o poniškumo nepavijusių. Nusibodus ponui tarnaut, nors ir todėl, kad al-gos permaža, ir nuo saviškių atsiskyrus—kur besidės? Lie-ka Ryga, Liepojus, kiti mies-tai ir Gudija. Į miestą eit—nebaugu: moka lenkiškai, ne-menčiau už ponus, prie lenkiškos kalbos ir gudiškai, galės, todėl, ir su vokiečiu susikalbė-ti, su latviu ir suvokietėt ar sulatvėt. Jei jis atsiduria į Gu-diją, tai neilgai trukus nebe-atskirsi jo nuo gudo ir, seniai savo motinos kalbą pamynęs po kojų, ims šventųjų paveik-slus į kertes kišti ir su trimis pirštais žegnotis vaikščiodami į cerkves. Pasergėjau, kad Gu-dijos miestuos, kur maža len-ku, lietuviai neišėję dvaro kliasų labiau turis ir myli sa-vo kalbą, kaip tėt, kur daug lenkų. Ir nestebėtina, nes ka-talikas jieško kataliko ir ran-da lenką ar lenkbernij ir papuo-la gangreit į tokias pat kliasas, kaip dvaro.

Kad parodyti lietuviystės buvimą Gudijos miestuose, kur tirštai lenkų yra, papiešiu kiek žinodamas Smalensko lie-tuvius.

Smalenske ir jo apygardoje

yra gana apėčiai lenkų. Yra bažnyčia ir gražiai užlaikoma, bet lenkiškai, nors mieste ir aplink daug yra katalikų lietuvių, latvių ir vokiečių. Klebonas lietuvis; bet daug užsimiršęs savo kalbos. Teisybė, jis turi tarnus lietuvius neišmokčius lenkiškai, bet lenkiškai kalbančius, kad ir tarp savęs. Šįmet pribuvo į Smalenską keli išstremtieji lietuviai. Tarp jų vienas kunigas. Žinodami čia esant turtingų ir „galingų“ lietuvių, kai kurie išstremtieji kreipėsi prie jų, tikėdamos juose surasę nors gerą širdį. Bet pasiriko—susi- bičiuliavę su lenkais tautiečiai nenorėjo ir bijojos sueit su išstremtaisiais, ypač bijojos parodyt kokią nors simpatiją išstremtųjų reikalams. Vienas išstremtųjų pasirodė nemokas lenkiškai, antras, kad ir mokas, bet su dukterimi visiškai nemokančia. Tas stebėtinas ir papykdinęs lenkus daigtas pirmiausiai pasirodė klebonijoj. Iš klebonijos tuoj pasklido tarp kitų lenkų. Gandas aplėkęs visą miestą parsinešė su savim žinią, jog toki lietuviai—renegatai, tik peiktini ir tiek. Tuojau neužilgo bažnyčioj pasirodė pirmas lietuviškas pamokslas. Tuokart įniršę lenkai nėkuo nesulaikomi ir kur įmanydami ėmė trukdyt lietuvius. Pasakiau: nėkuo nesulaikomi—ir atkartuju. Sulaikyt juos galėjo ir turėjo lietuviai inteligentai. Jų nemažas čia burelis. Sulaikyti galėjo nors tuo, kad butų lanke pamokslus. Iš to butų buvusi dvejojpa nauda: butų suturėję lenkus, o kas svarbiausia—butų pavyzdį davę tiems neišmanėliams, kur pamėgzdo ponus ir neklauso lietuviško pamokslu nenorėdami pasirodyt esą muzikais. Bet lietuviai inteligentai gerai nusimanė, jog teip padarius eitu prieš lenkus ir jų interesus. Todėl nėvienas nė sykio nė rodytis nepasirodė. Kaikurie—girdeju — nustojo

vaikščioję į bažnyčią, ypač toms dienoms, kada lietuviškas pamokslas: anot Jagailos, kad Dievą pagarbintų ir velnio neuzgautų. Iš kunigų, apart klebono, kurs turėjo nutilt prieš didesnę spēką, ne tik ką nepastojų po lietuviiais, bet dar pakurstė lenkų įniršimą.

— Kaip? Ar tai galimas daigtas, kad meilės mokslo skelbėjai vaidą keltų... — stebėsitės.

— Neuzmiškit patarlės — atsakysiu: Nulla regula sine exceptione, ir jei pasakysiu, jog pas kunigus išimties daugiau, kaip įstatymo, nėkiek nepasiriksiu. Kad kunigai visuomet žiuri stipresniosios pusės, galim parodyt nors ir šitokių iščiapat atsitikimų. Užėjus kalbai apie lietuvius katalikus vienas kunigų pasergėjo, jog Petrapilės seminarijoje latviškai išguldoma. Atsiliepdamas aš pasigailėjau, kad lietuviškai neišguldoma, kadangi tos seminarijos kunigai skiriami į visus Gudijos pakraščius, kur visuomet gangreit patinki lietuvius.

— Ypač, — sakau aš — tai pritiktų kapelionams.

— Visiškai ne! — pašokęs atsiliepė kapelionas. — Prastiems žmonėms per akis pakanka kunigų lietuvių, o inteligentai turi lenkiškai moket!

— Vienok, — sakau, — tamistos mokinė, išstremtojo duktė, nemoka lenkiškai.

— Tai tik atkaklumas! Nėko žiurėt — te kalba sau, kaip nori, jei tėvas nemoka lenkiškai!

Tokią maž-daug kalbą girdi ir prasti žmonės. Jie mato nėsant inteligentų klausančių lietuvišką pamokslą. Jie girdi, jog negražu ir nepadoru gudiškai eit išpažinties, tai eidami lenkiškai darys gražiai ir padoriai, nes lietuviškai visškai negražu. Teip žmonės turi suprast kunigą-mokytoją, nes teip praktiškai geriau išėina. Visa čia nelaimė, kad žmonės

sulyg kalbų netokios logikos, kaip kunigas. Kalbu apie išėivius. Žmonės savo pametę nusigriebę už lenkiškos begyvendami tarp gudų maža ką beskiria lenkišką nuogudiškos. Čia lenkiška kalba tik padeda pereit prie gudiškos, palengvina—ne daugiau. Tepaklausi, mokytojau — kaip išpažinstą žmogus, kurs sulyg kunigo nuomone gudiškai išpažinstą? Stebėdamas pasakys, jog lenkiškai, o ne kaip kiteip! Ar šėip kalbėsiu ar teip, kaip lenkui prancuziškai išpažinties einant, teip lietuviui—lenkiškai išpažinties bus tušti žodžiai, nes išpažinties turinys tuokart geras ir svaibus, kaip kalba ma motinos kalba. Ypač tai svarbu prastiems žmonėms.

Kiekvienas žmogus trokšta garbės ir prie garbės geresnio buvimo: Kunigas trokšta infulos, jei ne, tai nors klebonijos; amatninkas—parodos medalio, artistas—vainiko ar rankų plojimo, rašytojas—kritikos ir tt. —ir tai nė kiek nepakenkia laukiant didžiausios garbės — dangaus karalystės. Tik vienas lietuvis neturi tiesos laukt garbės, jei nepramoko lenkiškai. Kas svarbiausia, kad jis ir dangaus karalyste neturi tiesos pasitikėt, jei tē, kur jam tenka mirti, neatsiras kunigo lietuvio.

Da gyvas.

Paaiškiname, jog mēs su autoriaus pamatiniu tikslu beveik sutinkame, tik anaipol ne su jo taktika. Patalpinome straipsnelį dėl jo charakteriškų nurodymų, kame esti viena iš svarbiausių priežasčių ištautėjimo mus viengenčių, išsisklaidžiusių po tolimiausius Maskolijos kraštus.

Red.

Apgarsinimai.

Sziuom pagarsiname jog į red. „Vienybės“ tapo prisiųsta tikiety išzlaimėjimui 1000 dovanotų r. Naujoko cigarų, naudai mokslėivių. Todėl norinti gauti tų tikiety, tesikreipia į „V.“ redakciją.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Waterbury, Conn. Lietuvos Sunų Dr. parengė per penkis vakarus „fairus“, t. y. Bal. 19, 20, 21, 22 ir 23, 1904 m. Neapsieinantis be kerštų ir darymo tarp lietuvių maišaties „zokoninkas“, tyčia surengė ant to paties laiko missijas, ant kurių pribuvo ir nūgyvenę parapijas kunigėliai — Gričius iš Bostono ir Plaušynaitis iš Brocktono. Matysim, ar daug apsišvies žmonės iš minėtų kunigų laikomų čia missijų?

Turėdami per daug liuso laiko, daugumas jaunų vyrų lietuvių laike vėlykų, belankydami karčiamas, vieni kitiems įsipyko, o po tam susimušė. Buvo baisi karė! Visą lietuvišką Portą Arthurą (karčiamą) sudavžė, prie to vienam karzygiui teip per galvą uždota, kad nuo baisaus smugio pradėjo žengti beprotysten — ir po kelių dienų neturintis pilno proto, pagriebęs peilį, perpiovė sau gerklę. Potam buvo paimtas į ligonbutį, kur į penktą dieną pasimirė. Žinoma, prie muštynių buvo ir dar bus provų, kur gana daug lietuvių sunkiai uždirtbų pinigėlių nuskambės. Šimtinep pinigai! O ant tėvynės reikalų, kaip sunku išmesti koks centas!...

Nors darbai buvo truputį sumažėję, bet dabar vėl taisosi ir beveik visi bedarbiai pradėjo dirbti. Todėl fabrikams geriaus pradėjus dirbti ir „bizniai“ pradeda geriaus judėti. Prie daugelio senų lietuviškų pramonių, dar lietuviai uždėda daugiau naujų. Dabar dar uždėjo p. Gežvinskas pirmos kliasos „barbersopę“ ir p. Černauskas atidarė vaisių (fruktų) krautuvenę. Viltis yra, kad gerai abiem seksis.

Bažnytinis.

Yonkers, N. Y. Kaip viskas juda sviete, teip ir pas mus lietuviai pradeda maž-daug

judėti. Seniau čia buvo užmanyta atleisti teatrą, bet dėl tų priežasčių negalėdami jo atleisti — parengėm nors prakalbas, kurios atsibuvo 17 balandžio.

Kalbėtojai buvo užprašyti iš svetur: — J. Perkunas iš Newark, N. J., K. Balčiūnas ir J. Šukis, iš Brooklyn, N. Y. — Visi trys kalbėjo beveik ant vienos tēmos — apie socializmą. Išrodė netikusį šį dieninį draugijos surėdymą — kur žmogus yra nustumtas nuo to visko ką gamta yra nuo gimimo jį apdovanojusi.

Iš vietinių: Marė Kveselaitė padėkiamavojo: „Knygnešis“ ir „Nemuno atsiminimai“. — Nors pirmusik buvo tarpe lietuvių deklamavojusi, bet atliko visą užduotį gana atsakaučiai, kad geriau negalima reikalauti. Pone Kveselaitė nė tuomi užsipelno didelę pagarbą, ypač, kad ji yra augusi čia Suvienytos Val. ir per visą jaunystės laiką buvo nieko negirdėjusi apie tautiškus reikalus. Jos visi giminės dar ir dabar nenori lietuviškai šneketi.

Nuo naujo meto čia yra susitvėrusi Susiv. L. A. kuopa, iš kart su 14 sąnarių. Teipgi jau nuo seniai yra ir pagalbinė draugystė. — Šeip abelnaimant — Yonkers'iečiai pradėd po biskį judintis prie darbavimosi dėl pakėlimo sąvę bei tėvynės Lietuvos.

Vietinis.

Chicago, Ill. Pas mus Chicagoj, ar išgirsi ką gero ar ne, bet jau blogo tai gal daugiau negu kur kitur. Ir teip, bėgyje vienos savaitės pakorė net 4 žmogžudžius; buvo jie amerikonais, amerikonų tėvų išauginti, už ką čionykštė kapitalistiška presa negalėjo primesti tą juodą plėmą ant ateivių. Žmonės, darbininkai pradeda atjausti bedarbę, didžiausi fabrikai pradeda stoti, ir kas savaitę atleidžia burius

darbininkų nuo darbo. Ir teip, didžiause dirbtuvė geležiniu išdarbių, McCarmiko, veik tik pusę darbininkų tepasiliko. Tarp lietuvių gyvenimo niekò įžymaus neatsitiko, jie dar vis tebemiega, besapnuoja apie dangaus linkmybes, jiems nerupi nė tautas labas, nė jų pačių gerovė, jie sukrauna savo pinigus į bankus saliuoninkų ir kunigų. Nė dvasiški, nė svietiški vadovai nesistengia jiems — darbininkams parodyti kelią, kuriuom eidami pagerintų savo buvį. Tiems vadovams vien rupi „buseness“, idant kuo-daugiausiai pripilti savo kišenių, kurie gal bedugno yra. Yra čia atskiri dalis miesto — Town of Lake vadinama, kur teip-gi nemažas burius lietuvių gyvena, bet toki tų apsigyvena, kurių pavardės baigiasi ant — vič, tai yra — bajorai. Yra čia ir pralobusių lietuvių, kurie turi po kelias stubas, bet apsivedę su lenkėms, paskendę yra lenkų vilnyse ir net ant lietuviškų draugysčių mitingų yra kalbama lenkiškai. Ar ne gėda yra — jums, bajorai, niekinti savo prigimtą kalbą, už kurią mūsų protėviai savo kraują praliedavo? *Jonvaikis.*

Newark, N. J. Balandžio 22 Romiško Susiv. k. laikė prakalbas. Kalbėtojai: kun. Staknevyčia papasakojo apie Lietuvą ir kaip ji seniaus buvo galinga, tik nepasakė, kas ją nupuldė ir kas ir dar dabar trukdo jos prisikėlimą; jis liepė skaityti knygas — „Apie žemę ir k. sv.“ ir „Geografiją“, tiktai liepė kitų „niekų“ neskaityti. (Gerai nors tiek, — juk kiti kunigai ir už geografiją grasina pekla! R.) Kun. Varnagiris keikė bedievius, šliuptionius ir papasakojo apie molinį puodą (o ar neužsiminė kartais apie jo pažadėtus tautiškiems reikalams 100 dol. R.). S. Pranis koliojo tautiečius, bedievius, ir gal patsai

nežino, ko jisai norėjo savo kalba atsiekti. Minėjo, jog jam bedieviai neduoda ramumo, rašą apie parapijos reikalus, vadiną katalikus mulkais ir net parašę apie jo subankrutinimą! Akelis, savo kalboje, teipgi šveitė bedievius. Jis labai gailiai nupasakojo apie valnamanius, kurie, iš savo gudrybės, išizadą savo tautos, tėvų, — jiems esą lygūs kaip lietuviai, teip ir žydai. Darodymui to fakto, pasiremia ant savo „burdingieriaus“. Apie savo Susivienijimą nė vienas nieko nepaaiškino. Gal bijojo išvilkti eikštėn kunigų nešvarius darbus, kaip nesąžiniškai nuskriaudė S. L. A. ir dar į provas įtraukė.

Išimant kun. Staknevyčia, nė vienas nieko pamokinančio nepasakė, apart niekinimų lietuvių ir piudymų vienu su kitais. Kitąsyk pranešiu plačians, apie darbus mūsų krašto lietuvių-katalikų. *Lietuvis.*

Kas link XIX Seimo Susiv. Liet. Am.

Kaip jau buvo pranešta per „Vienybę“ bei „Atskaitas“, kad Seimas S. L. A. atsibus 24, 25 ir 26 gegužio ant Egans Hall, Shenandoah, Pa., tai šiuomi praneša Shenandoah'o 23 kuopa apsistojimo vietas dėl delegatų ir atsilankančių svečių: A. P. Tabaro, Ferguson'o ir Franey's hoteliuose. Ponas Tabaras yra sąnaris 23 kuopos ir laiko puikią restauraciją, kur galės keletas delegatų apsistot. Delegatai atvažiavę tegul kreipiasi į p. Tabaro restauraciją ir tų ras paskirtus vyrus, kurie parodys vietas dėl apsistojimo hoteliuose.

Shenandoah'as ne yra didelis miestas, ir delegatai galės viską lengvai surasti. P. Tabaro restauracija tik vienas skvėras nuo Lehigh Valley stacijos. Salė seimui randasi pačiam viduryje miesto ir Ferguson'o hotelis skersai ulyčia, o p. Ta-

baro restauracija vienas skvėras nuo Seimo salės. 23 kuopa užprašo kuopas arba delegatus pranešti, kiek atvažiuos delegatų ant Seimo dēlto, kad mes žinotume maž-daug, kiek ruimų užprašyti hoteliuos, nes mes per daug hotelių neturime ir tas bus reikalingas dėl pačių delegatų parankumo.

Kas link pasilinksminimų, tai 23 kuopa surengė, panašiai buvusiems Seimams, dėl trijų vakarų, sekaučius pasilinksminimus: pirmą vakarą, t. y. 24 d. gegužio atsibus koncertas, ant kurio dalivaus gerai žinoma Dr. Kudirkos giesmininkų draugystė iš Plymouth, Pa., Lietuviškas benas ir pana M. Miliauckiutė ant skripkos. Antrą vakarą, t. y. 25 gegužio loš teatrą po vardu „Keistutis“ Simano Daukanto Dramatiška Dr-stė iš Brooklyn'o, N. Y. Minėta dramatiška draugystė yra gerai žinoma tiems delegatams, kurie lankėsi ant praeito Seimo Brooklyn'e ir žino gabumą, nes ji jau užsiima lošimu teatro per kelis metus ir yra gerai išsilavinus. Trečias vakaras yra paskirta ant baltiaus dėl išleidimo delegatų ir svečių, atsilankusių ant Seimo. 23 kuopa pasirupino užprašyti geriausių talentus atlikimui pasilinksminimų ant XIX Seimo, pasidėkavojant augščiau minėtoms draugystėms mums bunant pagalboj. Mes mėgšim patarnauti kuogeriausiai savo tautiečiams ir XIX Seimas pasiliks atmintyje ant ilgiaus.

Patįs delegatai arba kuopos tegul praneša ant kiek galima, po kiek delegatų siųs, kaip minėjom dėl užprašymo ruimų hoteliuose ant žemiau paduoto adreso: *L. M. Kazunas,*
Shenandoah, Pa.
23 kuopa S. L. A.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Šios dienos gerą, tikrai pasišventusį tautietį lietuvi mažai

gali apėiti St. Louis'o visasvietinė paroda, bet už tai jam visur permatoma lietuvių reikalai. Sakau „gerą lietuvių“ tik apeina tautos reikalai ir tokiam vyrui — kur jis tik bus, visur turės ką nors veikti. Kadą daugumas mūsų brolių ilgus vakarus praleidžia karčiamose, tankiai besiginčydamis už „tuščią maišą“, tuomet mažas skaitlius tautiečių niekeno nepatėmytų dirba, kas ką įveikdami. Vieni renka aukas, kiti šį tą rašinėja, kiti skaito — aiškina savo draugams, kad lietuviai turi stvertis prie savo reikalų; dar kiti kalbina lietuvius risti į vieną didelį ryšį, t. y. Susivienijimą. Per rupestį ir darbą tikrai mylinčių Susiv. vyrų ir Waterbury'io kuopa suaugo į milžinišką skaitlių ir vis dar nenustoja augus. Ne kas kitas Waterburio lietuvius išaugština, kaip kad skaitlinga, už kitas kuopas didesnė 11 kuopa. Kiekvienas tikras lietuvis didžiuojasi iš teip didelio burio vienoj kolonijoj Susiv. sąnarių. Už augimą ir bujojimą kuopos Waterburyje, reikia pasidėkavoti keletui vyrų, kurie be nuolsio su tikru pasišventimu be paliovos darbuojasi. Rupestingi Susiv. darbininkai visokią progą sunaudoja Susivienijimo labui; todėl nėra abejonės, kad ir kitų miestų tautiečiai pasiimtų sau už pareigą, darbuotis dėl Susiv., rastų nemažą pasisekimą. Didžiausią pasekmę įgija agitatoriai blaivus, dorūs ir išmintingi, nes esam patyrę iš praktikos Waterburyje. Waterburiečiai netik, kad prie Susiv. priguli, bet dar jį visame godoja ir augština, kaip vieną iš garbingiausių institucijų. Užtad Susivienijimas įgija kas kart daugiau sąnarių, kurie prigulėdami sušelpia savę ir prie progos pradėda prisidėti su keliais centais prie tautišku reikalų.

O kaip širdį skauda, kad

mės negalime savo tėvynę turēt skaitlingų Susiv. kuopų! Kiek tų yra trokštančių prigulėti prie Susivienijimo? Kiek atsirastų tautiečių, kurie tuojaus apleistų Amerikos styričius kalnus, važiuotų į savo mieląją tėvynę, kur galėtų daug ką apie Susivienijimą pasakyti ir trokštančius brolių lietuvių surašyti į Susiv. Bet nieks nedrįsta, į tėvynę sugrižęs, garsiai apie Susiv. kalbėti, kadagi tėvynės neprieteliai to nedaleidžia. Už tai prigulėkim čia visi prie Susiv., o su tuom suraminsim savo brolius, tėvynėje gyvenančius.

J. Tareila, prez. S. L. A.

Nr. 8 š. m. S. L. A. atskaitoje, Susiv. centr. komitetas paduoda savo nuomonę, kad uždėti ant sąnarių mokesį pašalinams Susiv. reikalams, k. t.: įgijimui konstitucijų, aplikacijų, certificatų ir kitų smulkesnių reikalų; t. y. iš 2 dol. mokesties vien mokėti tik posmertinės — daugiau niekur. Šita centr. komiteto nuomonė man išrodo priešinga. Kiekviena organizacija kuoskaitlingesnė sąnariais tuom jos mažesni (skaitant proporcionališkai) išdavimai. Šits pats mūsų Susiv., kun. Žilinskui prezidentaujant, per keletą metų vos pasiekė iki skaičiaus 12-13 šimtų sąnarių (šiandien gi skaitosi arti trigubai tiek), o su 2 dol. išteko viskas apmokėti, ir išleido mėnesinį organą „Tėvynę“, kurio išleidimas kaštavo maž-daug \$1000 ant metų, o Susiv. kasa netik nesimazino, bet nors palengva tarpo. Ir dabar mūsų Susiv. pagal skaitlingumą jo sąnarių gana žymiai ekonomiškai tarpata, nes tik per trejetą metų po jo apiplėšimo \$8,973 grynų pinigų randasi. O jeigu kokios netikėtos nelaimės, kaip centr. komitetas sako, tai tada bus galima uždėti ekstra mokesį, jei bus reikalinga. Iš kitos pusės svarstant — Susi-

vienijimas nera teip labai tautiška idealistiška organizacija, kuriai but galima geisti kuo daugiau pakilti ekonomiškai; jis geriaus galima vadinti savitarpinė pašelpos institucija, kokių čia jau gana daug yra; skirtumas tik tame, kad kitos vien ant vietos susikuopę. Žinoma, Susiv. praturtes ekonomiškai gali prisidėti, ir prisidės ir prie tautišku reikalų, tačiau, vienok, jo pirmutinis mieras yra vien išmokėjimas posmertinių — kas nesivadina idealistišku darbu, o tuom tarpumės jau turim stačiai idealistiškas institucijas, k. v. „Aušra“ ir T. M. D., kurios jokia ypatinga gerove neužsima; toms tai institucijoms privalom linkėti kuo-didesnio bujojimo ekonomiškai, jei norim ant augštesnio civilizacijos laipsnio pasikelti, ir su kitoms civilizuotoms tautoms susilyginti. Sumažinimui delei Sus. išdavimų, patartume, kad pasidauginus viršiaus 4,000 sąnariams, butų numazinta centr. sekretoriui mokesis 5%, t. v. iki 4,000 sąnarių butų mokesis dabartinė — už kiekvieną 100 sąn. mokėti 10 dol., o už sąnarius, kurie bus viršaus 4,000, mokėtusi tik 5 dol. už kiekvieną šimtą sąnarių.

Ateinantis Susiv. Seimas butinai turi apsvarstyti klausimą apie išleidinėjimą Susiv. organo. Sąnariams pasidauginus ant 4,000 — o kad ant kiekvieno sąnario uždėdant 50 c. mokesties ant išleidinėjimo organo — kas susidėtų 2,000 dol. ant metų, — už kurią tai sumą, rėdos, but galima ištesėti išleidinėti nedidelį sanvaitinį laikraštį. Arba gal but su „Vienybės“ redakcija susitarkinti, kad už numazintą prekę galima but sąnariams gauti, o dar but geriaus, kad „Vienybės“ su Susiv. prisidėjimu galėtų nors du kartu ant sanvaitės išleidinėti, kas butų didelis žingsnis pirmyn mūsų tautai, o džiaugsmas tautiečiams.

Velytina butų, kad ateinantis Susiv. Seimas daugiau svarstytų apie tą, kas daro mūsų tautai daugiau labo, negu pernykštis, kur ant sukaktuvinių paveikslų šimtus dol. paskyrė, kurie mažą tautai naują teatgabę, išimant pagerbimą mūsų užsitarnavusių tautiečių, o ant apšvietimo vos trečdalį tepaskyrė. Jeigu mės dvi dali aukausim ant pagerbimo mūsų užsitarnavusių tautiečių, o vieną dalį ant labo tautos, tai mažai pakilsime. Reikalinga atiduoti garbę ir užsitarnavusiems tautos vyrams, k. a. lenkai Senkevyciui nupirko jam pas Vaisavą dvarą, tačiau lenkų ir tautiškas atbudimas daug augščiau stovi, kaip mus. Pirmiaus aprupinkim mūsų šiandieninius tautiškus reikalus, o mūsų tautiečių užpelnai nepranyks pakol lietuviška liaudė gyvuos, todėl ir jiems užpelnytus nuopelnus suspėsime atiduoti, kad ir vėliaus. *Igno Draugas.*

p. I. Draugas daugelį dalykų labai gerai sprendžia, išimant, kur jis, kalbėdamas apie uždėtojų „Aušros“ paveikslus, tiesiog nusiraportavoja. Jeigu anot p. I. D. lenkai augščiau yra pakilę už lietuvius, tai jau tas pats parodo, kad lenkai parodydami savo dėkingumą tautiškiems darbininkams, atrodo, kad jie eina labai gražum keliu atkėlime savo tautos, kuriuom ir lietuviai eidami gali tą patį atsiekti. Mės prikelsime savo tėvynę ne garsiais šauksmais, ne atidėlojimai ant vėliaus — tą, kas galima ir reikalinga yra padaryti šiandien, bet darydami nors tiek kiek galim. Jeigu lenkai perka savo garsiems raštininkams dvarus, tai Susivienijimas L. A. labai puikiai padarys, kad nors savo didvyrių paveikslus nutrauks. Ir už tą jį tik galima pagirt. „Aušra“ prasklynė kelią mūsų tautiška rašliva, mės jos darbų vaisiais

natdojamies jau nuo 20 metų, jos darbais džiaugiasi visos lietuviškos širdys, — o ką gavo jos uždėtojai, kurie prie jos besidarbuodami priėjo prie tokio tragiško galo (Vištalius, Mikšas)?... Red.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Forest City, Pa. 2 kuopa.
Mikas Grigutis
Jurgis Grigutis
Pittston, Pa. 15 kuopa Blaiv.
Juozas Krapavyčius
Maynard, Mass. 58 kuopa.
Baltrius Augstolis
Petras Vareikis
Lost Creek, Pa. 4 kuopa.
Ona Kvietkauckienė
Ona Vitlypienė
Vincas Valiukevyčius
Wilmerding, Pa. 42 kuopa.
Pran. Pėza
Kazys Kairukštis
Martynas Voina
Throop, Pa. 76 kuopa.
Ona Noreikienė
Alena Karpienė
Westville, Ill. 29 kuopa.
Motiejus Lapinckas
Mykolas Budeika
Andrius Steinis
Gilberton, Pa. 39 kuopa.
Adomas Vaičiūnas
Magdė Vaičiūnienė
Juozas Voveraitis
Juozas Grabauckas
Detroit, Mich. 21 kuopa.
Vincas Adomaitis
Petronė Adomaitienė
Kazys Skiokovskis
Shenandoah, Pa. 23 kuopa.
Vincas Lukoševyčius
Leokadija Lukoševyčienė
Vincas Dagilius
Johanna Dagilienė
Jieva Kuzmickienė
Jurgis Balsevyčius
Antanas Vinikaitis
Ona Petuškienė
Frasas Greblikas
Fius Sakielis
Mikas Jurkevvyčius
Katrė Karpavyčienė
Simas Sakalauckas
Raulas Kašiuba
Jonas Papeckis
Jurgis Dagilius
Petronė Marcinkevyčienė
Albinas Miliauckas
Motiejus Lapata
Jurgis Ancerevyčius
Ursė Ancerevyčienė
Jieva Valiukienė

Meriden, Conn. 49 kuopa.
Petras Czeponis
Philadelphia, Pa. 10 kuopa.
Jonas Augustaitis
Antanas Tamošaitis
Juozas Kirkickas
Petronė Kirkickienė
Juozas Raulynaitis
Jonas Mikalauckas
Jonas Dobilas
Andrius Czikotas
Marė Petravyčienė
Antanas Juodis
Jonas Juodis
Jonas Juodišius
Jonas Petronis
Ona Petronienė
Vladas Vnarauskas
Emilija Debrukė
Mikalina Knystautienė
Ona Kubelėikienė
Bronislava Zaldariūtė
Marė Baltaičiūtė
Nashua, N. H. 54 kuopa.
Ignotas Tamulevyčia
Exeter Borough, Pa. 81 kuopa.
Rožė Kedenienė
Vincas Krizinauckas
Cecelija Prasčiūnienė
Ona Zukauckienė
Lawrence, Mass. 41 kuopa.
Teresė Macinoniūtė
Alena Kalpokietė
Adomas Serkšnas
Viktorija Butecė
Jonas Lacas
Westville, Ill. 18 kuopa.
Pranas Paplauckas
Agota Ambrozeyčienė
Vincas Šlikas
New Britain, Conn. 34 kuopa K.
Ona Tamošiūnienė
Antanas Jonuška
Pranas Janušonis
Mikas Norkunas
Alena Norkunienė
Marė Povylaitienė
Ona Gutaukiūtė
Courtney, Pa., Draugystė broliškos pagalbos „L. A. Darbininkų“ Nr. 92 nauja:
Damininkas Lekavyčius
Antanina Lakavyčienė
Antanas Orintas
Matijošius Meškauckas
Jurgis Minkevvyčius
Kazimieras Vičius
Jonas Ramanauskas
Pranciška Ramanauskienė
Juozas Pranguskas
Elzė Kelmionienė
Breslau, Pa. 68 kuopa.
Petras Sinkevvyčius
Alena Czėkanauckiute
T. Astramskas.
S. L. A. sekretorius

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės.“

Iš Škotijos, Mossend.

Susitvėre kuopa T. M. D. 2 balandžio iš 23 sąnarių. Buvo susirinkimas atskiram kambaryje, susirinkusių buvo suvirš 20 ypatų. Pagal rėdą nutarėm, perskaityti atsisaukimą T.M.D.; perskaitė J. Čerkevvyčia, kuriuom visi susirinkusieji (susirinkę) buvo užgandinti. Įstatymus paaiškino Kazys Kondrota, ant katryvisi sutiko. Sąnarių prisirašė 23 ant pirmo susirinkimo. Viršininkas Kazys Kondrota, sekr. Juozas Čerkevvyčius, išdin. Jur. Pranckevvyčius ir knygn. Ona Pautienienė.

Paskui buvo užmanymas, jeigu turėsime serganti, rinkti, aukas ir ji užlaikyti; visi ant to sutiko. Ant pabaigos J. Čerkevvyčius pasakė puikią prakalbą, katroje paaiškino, dėl ko ta sutverta draugystė ir kiek ji mums atneš naudos ateityje; apie tėvynės meilę, kad neužmirštumėm mes čia gyvendami, kaip mūsų proseniai ją gynė nuo neprietelių, kiek jie kraujo praliejo, kaip mylėjo savo kalbą ir tautą, kad velijo savo galvas padėti, negu pasiduoti neprieteliams, kurie pasirijo išnaikinti Lietuvą; priminė apie Lietuvos prispaudimą nuo maskolių valdžios ir kiek mus brolių galvas padės už carą, karės laike tarp Maskolijos ir Japonijos, o valdžia už tai, ką mus broliai kariauja, nor išnaikinti mūsų tautą ir kalbą. Ant galo priminė Kražių skerdynę, kaip valdžia barbariškai pasielgė ir tiek nekalto kraujo praliejo. Potam visi išsiskirstė su užsiganėdiniu. Tegyvuoja Tėvynės M. Dr. kuopa Škotijoje!

J. Čerkevvyčius.

Užsimokėjo:

Nauja kp. Rochester, N. Y.
Kaz. Samsonas 60
Kaz. Sirus 60

Kaz. Vaivoda 60
Antanas Duoba 60
Jon. Daniel 60
Marė Gvazdaičiūtė 60
Kaz. Sirus 60
Konst. Gražauckas 60

Nauja kp. Mossend, Škotijoje:

	stl.	penal
Uršulė Strakalaitienė	2	6
Kaz. Kondrotas	2	6
Juoz. Čerkevvyčius	2	6
Marė Gražiškauckienė	2	6
Jur. Pranckevvyčius	2	6
Alek. Gražiškauckas	2	6
Jon. Lesčikas	2	6
Jon. Varnaitis	1	„
Ona Pautienienė	1	„
Pijušas Strakalaitis	1	„
Juoz. Ščiuplis	1	„
Juoz. Jasiulaitis	1	„
Mateušas Strazdas	1	„
Jurgis Balnius	1	„
And. Karuža	1	„
Juoz. Pautienius	„	6
Veron. Gražiškauckiūtė	„	6
Kaz. Vasiliauckas	„	6
Mikas Pažera	„	6
Petr. Kaminckas	„	6
Ant. Ivanauckas	„	6
Pran. Baltaitis	„	6
Aronas Šriuoginis	„	6

Vak. Europos:

	Rublat
Nauja k. Vin. Piktornaitė	1
Aldona Gedgaudyte	1
Jonas Vilkaitis	1
Juozas Liepaitis	1
Westville, Ill.	
Seni: And. Jasaitis	60
Ona Jasaitienė	60
Juoz. Dailidė	60
Juoz. Uzdavinis	60
Iz. Soročka	1,20
Pr. Paplauckas	60
Ant. Pissanka	60
Adol. Dzimidavyčia	60
Mikol. Burba	60
Jon. Rumbavyčia	60
Pran. Pesys	60
Pran. Žaguni	60
Pran. Strauka	60
Kaz. Airišunas	60
Juoz. Pukas	60
Dom. Klikonis	60
Jon. Dervinis	60
Jonas Kirvelevyčia	60
Ddv. Žanevskis	60
And. Apanaitis	60

Vin. Pukas	60
V. Vilkauckas	60
Nauji: Mat. Batutis	60
Juoz. Krodela	60
Juoz. Janušaukas	60
Jur. Kreivėnas	60
Ant. Žitkus	60
Ant Bostis	60
Jon. Kasperekas	60
New York.	
Seni: Jur. Jakubaitis	60
Nauji: J. Subačius	60
Vin. Karalevyčia	60
Meriden, Conn.	
Seni: Juoz. Endziulis	1,00
Kaz. Liutkevycia	62
Petr. Kukianis	60
St. Bokanas	60
Petras Sušinskas	60
Nauji: Juoz. Jenuševyčius	65
Juoz. Tacilauckas	60
Vin. Milsbakas	60
Mat. Šatas	60
Kaz. Opulskis	60
Step. Jakubauckiutė	60
T.M.D. Sekr. A. Ramanaukas.	

Kasos stovis.**I p l a u k i m a i :**

Iki 28 balandžio (zr. „V.“ 13N.)	497,50
Nashau, N. H.	3,00
Shelton, Conn.	8,60
Foxcroft, Me.	5,40
Rochester, N. Y.	4,80
Mosend (Škotijoje, Angl.) nauja k., — angliškais pinigais L. 1—9 šil. 6 pen., Amerikon.	7,11
Sveicarijos univer. stud. k. 4 rub.	2,00
J. J. Razokas, E. St. Louis, Ill.	75
Westville, Ill. k.	18,00
Meriden, Conn.	7,07
New Yorko	1,80

I š m o k ė j i m a i :

Iki 28 kovos:	
Už kovo mėn. pašelpos stud.	
V. Martišiui	8,00
28 balandžio V. M.	8,00
Regis. gro. Vilniaus viešan knyg.	13
Laiškai Europon	10
Pačtos kaštai Amerikoje	33

16,56

Lieka 540,07

Izdin. T.M.D. J. Naujokas.

Atsiszaukimas.

Lietuvių socialistų kuopa Philadelphia, Pa. ant susirinkimo 23 balandžio nutarė atsisaukti į visas socialistų ir laisvamanių kuopas, jog delegatas nog Amerikos lietuvių

socialistų partijos arba ir laisvamanių turi butinai siustas šimet, nežiurint į jokias kliutis. Priežastis neteisingo užsi-puldinėjimo lenkų ir maskolių socialistiškų reprezentantų, galbut, yra per jų pačių nesu-pratimą, arba nežinojimą. Męs neturim nusigast, turim statyt savo reikalavimus akyveizdon viso svieta darbininkiškų re-prezentantų. Gerai žinoma vi-siems, kad mums niekas nepa-siulys mūsų neprigulmystę jei-gu męs patis nereikalausime ir nepadėsime gana triuso ant jos iškovojojimo. Lietuviai pri-pazinti už atskirą tautą ant Paryžiaus parodos, tik per pa-sidarbavimą insteigimo savo skyriaus parodoje.

Tas pats delegatas galėtų atlikti dar kitą svarbų dalyką: apskusti maskolių carą už pa-glemžimą mūsų tautiškų tiesų, k. t. spaudą ir suvaržymą mu-sų tautos ant mūsų prigimtos žemės. Toks tarptautiškas su-das randasi Haagoje, insteigtas per carą Nikolajų II, kur yra bandoma išvengimas karių, ir kur visos prispaustos tautos gali įnešt skundus ant savo prispaudėjų. (Toks sudas carų su carais, o ne prispausto pro-letarijaus. Nereikia jo mašyt, su susivažiavimu socialistų. R.) Philadelphia socialisčių kuopa paduoda visiems ant ap-svarstymo, ar negalėtumėm suvienytom pajiegom atlikti tuos svarbius mūsų tautos rei-ka-lus.

Dabar kaslink klausimo, ar negalima butų suvienyti socia-listiškas kuopas Amerikoje.

Mūsų kuopa stato įnešimą toki, ar nebutų velytina socia-listiškos kuopoms susivienyt su laisvamanių Susivienijimu ir užvadinti, daleiskim „Socia-listų ir Laisvamanių Susivie-nyjimas Amerikoje?“ Ir ko-dėl-gi ne. Juk laisvamaniai tu-turi šiadien daugiau atlikti darbo, negu socialistai, o aky-se klerikalų — vienas ir tas pats. Tai kodėl-gi mums nesu-

sivienyti ir pastot stipriais? Dabar tik išeina aikštėn rei-kalas susivienijimo socialistų, kada prieina siuntimas delega-to. Męs manome, jog susivie-nyję galėtumėm atlikti milzi-niškus darbus. Tai gi velytina butų, kad visi Amerikos lie-tuviai socialistai ir laisvama-niai apsvartytų ir išreikštų savo nuomones, ar per laikraš-čius, ar per korespondencijas, prisiųsdami savo nutarimus laisvamanių sekret., kun. V. Dembskiui, 328 Federal str., Philadelphia, Pa., liki busian-čiam laisvamanių seimui, kuris atsibus 5 dieno birželio, Phi-ladelphioje, Pa., kur butų visi dalykai perkratyti ir apsvar-tyti, arba išduoti nusprendi-mai.

Ant mūsų pirmesnio atsišau-kimo atsiliepė reikale socia-lis-tų siviennyjimo Scrantono ir Chicagos soc. kuopos. Velyti-na, kad ir iš kitur kur randasi kuopos, ar pavieniai, atsiliep-tų, paduodami savo nuomones.

Privatiškiems susinešimams šioks mūsų k. adresas:

J. Rukevyče,
3243 Salmon str.,
Philadelphia, Pa.
Komitetas.

Isz visur.

Maskoliškas „Rankius Tie-sų“ neseniai pagarsino, kad prižiuretojams kalinių sutei-kia tiesą bausti politiškus pra-sikaltelius už ardyumą tvarkos karceriumi ir įdėjimu į „dra-tinius marškinius“. Ligišiol dar nebuvo tokio barbariško parėdimo, pavedančio kalinius valiai pusiau-žveriškų priži-u-rėtojų, nors jie praktikavoda-vo slaptai dar baisesnius pra-gumus; dabar tas jau tapo sankcionuota ranka pačios „šventos“ valdžios.

Tulame Švedijos universi-tete (Gothenburge) iškilo di-delis skandalas, iš priežasties susiziedavimo studento Fritjojf

Palmer ir studentės Garling „sauzinišku“ šliubu t. y. nele-gališku ryšiu. Jaunavedės tė-vai išsizadėjo dukterės, o uni-versiteto rektorius viešai ap-skelbė Palmerį už įžeidėją draugijos. Vienok didesnė da-lis studentų ir keletas moky-tojų universitete jaunave-dziams pritarė ir nupeikė patį rektorių už įžeidimą Palmerio ypatos, reikalaudami atšaukti.

Maskolijos laikraščiai labai tamsiomis spalvomis nupiešia apie platinimąsi Maskolijoje prostitucijos. Jie sako: „Visas pietinis kraštas apimtas yra prostitucija jaunamečių mer-gelių. Paleistuvystė vieši atvi-rai Kijeve, Odesoje ir Rostove. Kijevo motniose galima sutik-ti mergaites 10-12-metines, sėdinčias su vyrais prie skuo-mės ir geriančias degtinę. Da-ktarai tvirtina, kad prostituci-ja vaikų esąs tų jau paprastu apsireiškimu, ir kad 15% iš jų yra užsikrėtę veneriškomis li-gomis. Nepilnametės mergaitės esti užlaikomos vietiniais pi-niguočiais. Tulose vietose per naktis (labiausia Kijevoje) at-silieka baisios su vaikais orgi-jos. Tų vakare negalima pra-skleist taką einant per gatvę Kreščatiko, kur kas žingsnis užsidursi su parsidavinėjimu jaunų pusmergelų“. Tie patis laikraščiai pataria, idant už-bėgti prostitucijai, atiminėti nuo pasileidėlių tėvų vaikus ir atiduoti juos į Magdalinkų prieglaudą. Kadangi prosti-tucija yra pasekmė vargingo gyvenimo, tai, mums rodosi, jos išnaikinimui reikia page-rinti vargdienio buvį ir duoti praščiokų masai apšvietimą, kas galima bus atsiekti tiktai nugriovus carizmą.

Neuhausle, Vengrijoje, su-straikavo visa vietinė policija, reikalaudama padidinimo skai-tliaus policmonių-draugų, pa-kelimo mokesties ir prašalini-mo viršininko, kurs per aštrus:

Herbert Spencer.

(Pagal P. Krapotkin'ą)

(Tęsa).

Prieš tam pas jį jauti nebutį poeto, dailadario. Bet-gi perskaitęs jo veikalus — nėra bent ištraukose — jautiesi turįs pilningą pažvalgą visatos — visumos gamtos, kurioje nėra vietos tam, kas virš prigimimo. „Tveriantysis dievas“, „absolutum“, „substancija“, perstatoma kaip „dieviškoji dvasė“, net „didis įkurtojas“ — vis tai išrodo mums teip mažu, teip labai produktu nežinios, teip nereikalingu ir-pramanytu, kaip tik mes galime pasidaryti aiškia idėja, kokiu budu gyvena daugiau kunai, saulių sistemos, planetos ir anos teip mažos, pragobėlės esybės — žmonės!

Spenceris nesuteikia mums didelių ir gražių visumos peržvalgų. Visados per daug pasilikdamas ant žemės, jis neatsako poetiškam lakumui, kurį mums įkvepia išizirėjimas į visatą. Bet jis mums išaiškina, kaip vienu veiklumu chemiškų bei fiziškų spėkų gyvastis turėjo atsirasti ant mūsų planetos; kaip per veiklumą tų pačių spėkų turėjo pasirodyti prasčiausi augalai, ir kaip tolesnėje sekmeje per prisitakinimą vis sukrautinesnės formos augalų turėjo išsiplėtoti. Jis mums parodo, kaip turėjo pavysti teip-gi antroji šaka, beje gyvulių; kaip iš savo pusės toji turėjo plėtotiesi, iki pasiekė žmoguje savo tobulumą ir jį pralenks jeib dieną.

Ir jeigu jo pasiklaustum, kur yra sutvertojas to viso? Kur yra plianas visatos? kėravjančioji idėja? Spenceris butų kaip kad Laplace atsakęs: „Ar-gi nematai, kad man niekur neprireikėjo remties ant šitos hypothėzos?“

Savo „Principuose socijologijos“ jis teip-gi išvynioja išsiplėtojamą žmogiškų įrėdinių, tikėjimo dogmų, visotinių idėjų, civilizacijų, nuo prasčiausių iki painingiausių. Išgalėse tegul jis ir pasiklystų — o juk tankiai ir pasiklysta. Mūsų nuomonė apie išsiplėtojamą draugijos jau skilabai riasi nuo jo nuomonės.

Tačiau Spenceris suteikia mums metodą dėl išgaldymo draugijos buičių, — metodą, kuri paeina nuo tolynžengimo induktyviškojo mokslo, — metodą, kuri paaiškinimo visų draugijos buičių jieško prigimtinėse priežastyse — pirmiaučiausiose ir prasčiausiose, — o ne viršuprigymėse spėkose ar hypothėzose, kilusiose iš metaphyziškų sukraipymų žodžių. Jeigu paprasčiau prie šitos metodos, tai iš tiesų pamatysi, kad visos mūsų įrėdnės, mūsų ekonomiškai prietikiai, mūsų liezuviai, religijos, muzika, morališkos idėjos, mūsų poezija ir tt.; kad tolygios nuomonės pasiaiškina prigimtinėmis buitimis, kaip

kad tekėjimai saulių ir judėjimai dulkių, besi-nešiojančių erdmėje, kaip kad dažai laumės juostos ir peteliškės, kaip kad formos gėlių ir gyvulių, kaip kad papratimai skrusdėlių ir šlapių (slonių).

Teisybė, Spenceris su pirštu nenurodo ant to vienumo gamtoje; jis mums neprimena gražumą, poeziją tokio synthetisko visatos išguldinėjimo. Ant to truksta jam genijaus Laplace's, poetiško jausmo Humboldto, gražumo formos, kokią randi pas Elisce Reclus. Šitų ir dar kitų įpatybių truksta jam. Bet jis duoda mums suprasti, kaip gamtos tyrinėtojas sąprotauja, kada jis atsivalnina nuo religiško ir scholastiško jungo, kuriuomi norėta jo dvasę suparalyzuoti.

Ar-gi Spenceris pats — reikėtų pasiklausti — su visu yra valnas nuo šito jungo? — Teip, beveik, bet ne su visu.

Kožname moksle, jeigu jį pasieki iki padugnių, mes ateiname iki tulai rybai, anapus kurios tuomsyk mes jau nebegalime siekti. O tai ir yra, kas mokslą padaro vienval jaunu, visados patraukiančiu. Į kokį mes džiaugsmą parėjome, kada apie vidurį 19-tojo šimtmečio atsiekti tapė teip iškilmingi atidengimai astronomijoje, fizikoje, bijologijoje ir psihologijoje!... Kokios gražios apregės toje gadyneje atsidarė prieš mūsų akis, kada rubežiai mokslo buvo umai prasiplatinę! Rods tuomet jie prasiplatino, bet netapė prašalinti, nes nauji rubežiai vėl tuojuo atsirado, nauji neišgvildenti klausimai visom pusėm išaugo.

Todėl mokslas vienval savo rubežius toliaus skečia. Kur pirm maž-daug dvidešimties metų turėjo sustoti, tų šiadien yra užimta teritorija. Rubežinė ašė tapė tolyn nustumta. Bet keletą žingsnių tolyn žengęs, mokslas iš naujo sustojo, idant surinkti savo pajiegas ir surinkti naujas buitį, o potam vėl su smarkumu grūdosi tolyn.

Teip mes sakydavome 50 metų atgal: „Štai kruva fenomenų — pritraukimas ir atstūmimas — kurie turi ką-nors bendro. Mes juos vadiname: „elektriškais fenomenais“, o vadiname „elektrybe“ šitą priežastį, nors toje valandoje mes su visu jos nepažįstame“. Ir kada nepakantrūs žmonės mus klausinėjo: „kas-gi yra toji elektrybė?“, mes prisipažindavome, kad mes nieko nežinome — toji valandoje.

Šiadien-gi jau mažas žingsnis tapė tolyn žengtas. Mes esame atidengę punktą panėšumo tarp balso, šilumos ir šviesos — ir elektrybės. Iš tiesų, kada varpas skamba, pasidaro balso vilnys pamainais drutesnės ir silpnesnės, kurios eina viena paskui kitos, kaip bangos ant ežero vandens paviršio.

Nauji rasztai.

Š. Parašė „Pragaro gelmės“. 38 pusl. Tiltė, 1904 m. Pr. 15 k.

Kas yra skaitęs „Parmazoną“ ir „Smertį“, tas jau žino, kas tai yra juokingi, užimanti ir vedanti žmogų prie gerų mislių skaitymai. Minėta knygutė priklauso teipgi prie tos pačios rūšies raštelių, kur grynoje lietuviškoj kalboje labai juokingai autorius nupasakoja fantazijas apie velnius ir kitus tam panašius dalykus.

Ne vienas tą knygutę nusipirkęs, nepasakys, jog už dyką numetė kelis centus.

Kryžius Nr. 2. Dvasiškas laikraštis. Pusb. 92.

Jonukas Karklynas eina Lietuvos pažintų. Parašė Prietelis. Spauda „Žvaigždės“, Shenandoah, Pa. 1904. Pusb. 47.

Knygutės tikslas geras, kai po tai nurodymas kvailysčių Lietuvos šunbajorių ir jų išsižadėjimą savo lietuviškos gentystos ir šnektos. Netikėtuli apdirbimai, kurie tuojuo duoda matyt, kad yra pridėta „tam tikra“ ranka. Autorius visame kame pamėgdžioja Valančių, kaip stiliuje, teip ir visoj formoje turinio, vienok tas jam labai menkai nusiduoda.

Tikrosios dainos. Dideliai naudingos, surinktos iš daugelio raštų. Sutaisė ir savo kaštu išleido J. D. Chicago, Ill. 1904. Pusb. 32.

Knygutė neatsižymi nė turiniu, nė apdirbimu. Dainų beveik nėra ne vienos, kuri galėtų atsakyti nors menkam poezijos reikalavimui.

Nauji raštai apie lietuvius svetimos kalbose.

J. Malinovskij. „Rada wielikago Kniazestwa Litowskago w swiazi s bojarskoj dumoj drevniej Rossiji.“ Peterburg, 1904.

Papee Fr. „Polska i Litwa na przelomie wiekow srednich.“ Tom I. Ostanie dwunastolecie Kazimierza Jagiellończyka. 4 rub. Warszawa.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

Darzuose augino daržoves ir žalias; aguonos nuo senų senovės buvo žinomos; vėliaus jau atejo agurkai, morkai, burokai, ropės, kručkaitai (sėtiniai) ir k. Sodnuose augino vaisių medžius, žarynus ir augalus gydymui naudingus: obelias, kriaušes, dules, sambes (bezdas), vyšnes, avietes, erškėčius ir tt., kuriuos tankiai mena dainos; mergų darželiuose augo: rožių medelis, alyvužė, lelijos, rutos ir tt.

Prudų Lietuviai nesitaisė, nes esant daugybei vandenių prudai, koželkos nebuvo reikalingi. Tačiau dėl nutraukimo vandens nuo dirvų ir laukų darydavo perkasus, praperšas.

Dirva anksti pateko į savastį atkūrų ypatų. Lauko gabalas, rasi vieną dieną suariamas ar apšėjamas, vadinosi baru. Turi Lietuviai savus vardus dėl azės, lauko galo. Kapčiai ir azės stovėję po globa Užsparinės: akmuo kampinis vadinosi sąspariniu.

Laukas, aprubežiuotas azėmis ir tvoromis, buvo apdirbamas su arklų (aratrum) ar žambriu. Iš pradžių žagrė buvo medinė, apdeginta, ir imdavo ją keletą į lauką, idant pasigelbėti, jėgu tektų vienai ar kitai nulūžti.

Žemė buvo ariama 3 syk: išmėtoma iš lysių, kartojama ir trejojama. Žemę teipgi akėjo akėčiomis. Jaučius įjungdavo į jungą, žemaitijoje už ragų pririšant. Senovės ažuolinę žagrę vėliaus pamainė varine, galiaus geležine. Kad žemei duodavo atsilsėti, rodo žodžiai dirvonas ir pudymas. Versdavo dirvą į lustus ir vagomis vagodavo. Mešlu užtrešdavo ar užmėždavo dirvas nuo senovės, iš ko ir priežodis: kur šuds, ten ir gruds. Dalgis, pjautuvus, šakės, grėbliai, žinomi buvo nuo senovės; lópėta (spatas) vėlesnė.

Pjūtis, rišimas javų į pėdus ir statymas į kupstus ir gabas, krovimas šieno į kugius ir kauges, buvo toks kaip šiandien. Pjūtis prasidėjo ir baigėsi su apeigomis; vadovas darbe ant lauko vadinosi barvedys. Darbas dėl savininko žemės ar pono vadinosi baudžiava, laža.

Javų iš pradžių neveždavo į klojimus, bet kraudavo į kauges po pastogėmis; potam džiovinu jaujose, ir iškulę supildavo į išdegintus rusius. Blaškė ar kulė javus su kultuvais, spragilais. Žirnius kraudavo į žardus.

Gyvulių keltuva nuo senų senovės užsiiminėjo, ką liudyja vardai bent jaučių (glumas (beragis), dvyli, žalis, palšis, margis, keršis, žebrius, šėmis; po saitu einą ir priešalinis). Bandos stovėjo po dievų globa; krapino tvartus-visokiais šventintais skystimais.

Seniaus avis augino labiaus dėl kailinių negu dėl vilnos, kurią vėliaus išmoko verpti. Kiaulė ir valgoma buvo ir aukaujama kartais. Ozkos teipgi dideliais buriais ganėsi: jos lengviai mito ir davė sveiką pieną.

Piemens garbino dievą Ganiškių ir šventė pavasarinę šventę ganyklose ir pievose.

Arkliai (ašvos, kumelės, kuinai) buvo maži, bet gražūs, greiti, sumatus, trivalnus. Žirgas buvo dievui pašvėstas ir gerbiamas. Arkliai dideliais buriais ganėsi, ir Vigandas liudyja,

kad tukstančiai jų buvo per vokiečius išplėšiami. Žirgas tarnavo karėje ir lenktynėse dėlei dovanų laidotuvių metu, kartais degindavo jį ant aukų.

Bitės, su bitiniu narvoje, buvo svarbia šaka Lietuvių ukės. Sako lydas vėliaus pradėję daryti, bet aviliai nuo senovės žinomi buvo atskirai; paprastai bites laikydavo buotėse, drėvose, kužabuose. Laukinės, samaninės bitės laikosi skylėse medžių, išpuvusių miške. Drėvų po gires būdavo daugybė, teipgi augino jas aviliuose ir kelmuose lydų. Aštrus įstatymai statė bitkuopius po sargyba keršto; ypatingi dievai buvo globėjais bičių. Iš medaus dirbo midų. Susiedai pareidavo į bičiųylstę. Medaus syvus parduodavo atskirai, vašką ar tuną atskirai; kartais drauge mieštą. Wulfstanas mini apie geriamą midų; garsėjo Kauno liepinis.

XIV amž. tapė Prūsijos įvesdintos vynuogės, bet tur-but dėlei klimato jos ten netarpo.

Svetimi raštininkai nesigaili užmetinėjimų, buk Lietuviai būvę nuožmus žmonės¹⁾; bet jau pati kalba musų parodo, kad senovės Lietuviai yra pažinoję remeslus, o net dailas. Auginimas linų nuo senovės, rubai iš didesnės dalies lininiai, tobulino audimo remeslą. Kaip vyrai, teip moters mintuvais mynė ir verpė liaus ant varpstės, potam aut ratinio, siulus vyniodami į kamuolius ar sruogas. Galiaus audeklus audė astuvėse staklėmis. Audeklai buvo ploni ir balti kaip sniegas po išbaltymo. Teipgi vilnas karšė karštuvais, ir audė iš jų vilnonius audeklus. Kad siuvėjų nebuvo luomos, nestebėtina, nes moters namie siudavo drapanas dėl visų namiškių su adatomis ir siulais. Vėliaus jau kurpius naudojo šerius dėl apyalyinės skurinės. Odas išdirbo odininkai arba kaildirbiai, ir šikšnos buvo nuo seniai vartonėje. Koznas ukininkas turėjo būti dėl savęs dailydė, ir pats dirbdavo naminius sudinus ir padarynes, ypač vežimus, roges, važius, šlajes, ratus su pagelba rasi iš pradžių titnaginio, potam varinio ir geležinio kirvio (kirvis, kirvakotis, pentė, kaplys). Vartojo teipgi gražtus ir gražtelius, drožtuvus (ėblius), kujus, vagius, trauktuvus (rindas) grandykles, kaltus, vegeres, skaptus ir skaptukus, ylas, vinis, ir tt.

Kad remeslai be svetimų pagelbos Lietuvoje išsdirbo, liudyja vardai pakinktų ir vežimų: vežimas, vežimėlis su redelėmis, ratai su drangomis; dalys tekinių: stebulė, stipiniai, strinkas, ašis, širdėšnįkas; gruzulas (dišlius), vežimo strangas, svarstyklė, sakinis, žaslos įžeboti ir kamanos, brizgilas ir apinasris, vadžios ar vadelės, pavalkai, užkaištis, pimbimė, dangalas arba gunė, balnas su kilpomis ir tt.

Išdarbiai iš rudos galėjo būti neskaitylingi dėl trukumo medegos, kaip geležies teip vario; senovėje daug vartojo žalvarį arba skaistvarį. Žinojo Lietuviai auksą ir sidabrą, šviną ir skardą (ciną). Kalviai savose kalvėse turėjo priekalą, reples ir kujus, dumtuves arba dumples su vapnojančiu atjdaru iš apačios; kalė skabas (pakabas, padkavas), vinis, sukabas, ažukabas (zoviesus) ir t.t.

1) Cechas Dabravskis vašina Lietuvą „terram vastam, palustrem, nemorosam, in qua populus terras similis, nimirum silvestris et crudus ac ferus potius quam ferox, quando cum feris laterē in silvis melius quam pugnare eo minus acie novit: ex insidlia tantum feroculus, vita et victu miser; atrum namque panem misere vorat, bibitque aquam in summa vini tritici-que penuria et pecunia inopia: nullum enim in Lithuania metallum”.

(Toliaus bus.)

Vokietijos kaizeris Vilius tapo apšauktas vagimi. Dalykas tame, kad kaizeriui neseniai besisvečiuojant ant angliško kariško laivo Prince George, išnašoje Vigo netoli sušmaugos Gibraltar, prapuolė ant laivo militariškas laivinkystės anglų kodeksas, kurio pasigedo laivo perdėtiniai tik tada, kada jau „augščiausio“ svečio nebebuvo. Daug žmonių tapo areštavota, vienok nieko iš jų negavus, Anglija nusprendė, kad tą brangią knygą pasiglemžė Vokietijos viešpats.

Laikraščiai praneša iš Petrapilės, jog tulam viešbutyje apsinakvojo du keleiviai, kurie įsinešė su savimi nedidelius nešulukus ir iš kurių vienas pasivadino save Kazanovu. Vidurnaktyj sudrebino viešbutį baisus eksplozijos trenksmas, nuo kurios įvairiose vietose iškilo gaisras. Užgesinus ugnį, atrado nežinomus kelėvius suplėšytus į skiautis, perplyšimą pekliškos mašinos, kurią jiedu su savim turėjo. Atsitikimas padarė ant gyventojų milžinišką įspudį.

Alpų kalnyuose, Šveicarijoje, atskilo nuo kalno Muelback didelė skevelda žemės, kuri krisdama užgriuvo pakalnėje esantį kaimelį ir užmušė 13 žmonių.

Atsakymai.

p. Makauckui. Tamistos straipsnis apie socialistų konvenciją nepatils. Labai perilgas ir lietuviams socialistams neinteresingas.

p. J. Matulevyčiutei. Labai mieliai talpinsime tamistos raštelius, kur bus paduota kokios nors akyvos visuomenei žinutės iš tėnykščių lietuvių gyvenimo. Dabar ant nelaimės to nėra.

p. V. Karaliui. Atleisite, kad į šį numerį tilpti negalėjo, nes per daug susidarė kitų

žinių pirmiaus. Tilps sekančiame Nr.

Scranton T. M. D. k. ir p. Kliekui. Tilps 19 Nr.

Susirinkimai.

Spring Valley, Ill. 46 k. S. L. A. nedėlioje, 8 gegužės, 2 po pietų, A. Skinkio svetainėje. Užprašome visus sąnarius ir norinčius prisirašyti, nes bus sprendžiama svarbus dalykai.

Sekr. M. Bendorius.

Pajieszkėjimai.

Pajieskau laisvamanės merginos, lietuvaitės, dėl apsivedimo; nuo 25 iki 30 metų amžiaus. Adresavokit teip:

J. V. Grajauckas,
187 Bedford ave. Brooklyn, N. Y.

Lietuviai tėmykit!

Pirmas didelis balius, kurį laikys šv. Vincento dr-stė dienoje 10-metinių sukaktuvių įkurimo dr-stės—16 gegužės. mainierių svetainėje (U.M.W. of A.), Minersville, Pa. Prasi-dės 6 vakare ir trauksis iki ryto. Nuoširdžiai užkviečiame kaip vietinius teip ir iš aplinkinių miestų.

Varde k. J. Vasiliauckas

Broliai, lietuviai!

Platinkime socializmą, ne vien dėl savo, bet ir visos žmonijos gėrovės. Parankiausia platinti socializmas dalinant lapelius:

Kas yra socializmas, 100 už 25c
Pasimokinimas nuo asyly, 50 už 25c.

Nelaisviai, ekjetos, dykaduoniai ir t. t., 25 už 25c.

Gaunami pas:
K. Rutkus,
731 Lake st. Cleveland, Ohio.

Lietoviszka-Ruska aptėka.

257 Hanover str.

Boston, Mass.

Turime pilnai aptiekorišku tavoru kaip krajevų teip ir užrubežinių. Aptiekoje visados randasi daktaras, kur duoda roda visokių ligose be jokios mokes ties.

Žmonės gali buti laimingi turtingi ir sveiki.

Jeigu nustotų gėrę visokius svaiginančius gėrimus, vienas garsingasis Prof. D-ras Berlino Wedikališko Universiteto draudžia idant nustotų vartoję visus svaiginančius gėrimus, kurs gauna daugybę nelaimių ir visokių ligų. Girtuokliui gavus užsikrečiamą ligą, jau sunkiau išsigydyti, vien kad gydosi pas visokius apgavikus, kurie tik pinigų traukia. Tam mie-rui užbėgti jisai išrado pagerintą gyduolę nuo visokių užsikrečiamų ligų, kurs tik į pusę laiko išsigydo, kur buvo mėginta ir gera pasekmė gyduolių Karaliaučiaus ligonbutija. Teipo gi vienas garsus Profesorius Koenigsberg plaukų ir galvos specialistas, kuris turi pasekmingą vaistą dėl sustiprinimo plaukų ir teip tikrina, kad yra pasekmingiausia atauginti plaukai ant plikos galvos, jeigu yra mažų gyvaplaukučiai—papilla, jeigu galima užvelkti be abejonės atauga plaukai po jo užžiurą gydymo ir kone devynesdešimtam procentui buna pagelba, teipgi visas Plaukų ligas gydo ir Šašus, Papuškus, teipgi ir gyduolės užlaiko nuo tų baisingų užsikrečiamų visokių limpančių ligų. Jeigu jus kėlėtą kartų apgavikai apgavo ir kelis jau desėtkus dolerių ištrauke, tai nėra mus kaltė, nes nereikia duotis bile apgautojui ištraukti, o kurie panevali traukia iš jus sunkiai uždirbtą pinigą ir po tokias dideles sumas.

Daugumas Jaunų Vyrų sukiša po šimtą ar du šimtus dolerių ir dą įvaro ligą, kad ir geram daktarui bėda išgydyti. Galite atsišaukti pas mus, nes mes suteiksime roda ar galite jus savo ligą išsigydyti ar ne bus duotas atsakymas, jeigu pačto markę įduosite ir savo ligą plačiai aprašysite, viskas bus slaptyste užlaicyta Konfidencija tik-a. Reika uždėti adresą tokį.

Koenigsberg Med., Co. Specialists, Box. 160 Wmsburg,
220 South Eighth str. BROOKLYN-NEW YORK.

Farmos!

Farmos! Farmos!

Lietuviai, kurie turite kiek kapitalo ir norite pirkti savas farmas čia pat New York'o steite, kur žemė gera, išdirbta ir su buclinkais, yra dabar mano rankose ir nerėdžia kad tik lietuviams papultų; jau čia k-li lietuviui turi savo farmą; prekė pigi ir duodasi ant išmokėjimo. Čia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiaušiniiais ir t. t.

Katrie norite dasizinti apie prekę ir didumą farmų, tai prašau rašyti pas mano lietuviškai, lenkiškai, ruskai, angliškai arba latviškai, o gausite atsakymą. Praau įdėti už 2 c. markę dėl atsakymo.
Geo. Kleek, Poolville, N. Y.

Siuntejel!

sviesto, suro, kiaušinių ir kitų tavorų, bus linksmi išgirsti apie naują freightėjimą Lackawannos geležinkelio ant šių metų, specialiskai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitasėjimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kozną nedėle, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyeczios rytais.

Specializskas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijas.

Naujausios knygos:

Džiova ir kova su ja	30c.
Tautiškas atgijimas lietuvių ir kitų tautų	20c.
Dykaviečių apmedžiavimas patarmės ukininkams	30c.
Trumpa visatina Istorija dalis I senovės Istorija	25c.
Sodžiaus vaizdelei apysakutė iš sodziu gyvenimo	5c.
Paprasti rakandai ir išdarbiai iš šakų	25c.
Kaip reik pinti rėckas, baldai ir kiti pinamieji daiktai	30c.
Ką ir kaip kai-kurie amatai dirba dalis I	20c.
Pranašavimai Michaldos karalienės iš Sabbos	15c.
Pragaro gilmės juokingas aprašymas apie kankynes pragare	15c.
Darbininkų Balsas No. 1 1904	15c.
Girtuoklių Adynos	10c.
Kunigo naudą velniai gaudė	5c.
Davatkų gadzinkos.	15c.

Adresuokit:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.

Nuo Redakcijos.

Už korespondencijas ir apgarsinimus „Vienybės“ reddakcija neatsako.